

LEMCHENAS Chackelis

Chackelis Lemchenas

LEMCHENAS Chackelis (1904 04 21 Papilėje - 2001 11 11 Vilniuje) - kalbininkas, žodynų rengėjas. 1936 baigė Vytauto Didžiojo u-to Filologijos f-tą, mokytojas Ukmergės, Kauno, Šiaulių g-jose, 1941 - 1945 - vokiečių kalintas; išvežtas į Dachau koncentracijos stovyklą, hitlerininkai nužudė abu sūnus. Likęs gyvas, 1949 - 1975 - redaktorius „Minties“, po 1975 - „Mokslo“ leidyklose. Parengė 2 „Rusų - lietuvių kalbų žodyno“ laidas (1949 ir 1955), 2 trumpus rusų - lietuvių kalbų žodynus, didelę dalį tų pačių kalbų 4 tomų žodyno, už kurį paskirta Lietuvos ministrų t-bos premija. Redagavo „Tarptautinių žodžių žodyno“ 1951 ir 1969 m. laidas, daug mokslo terminų žodynų, yra išvertęs į lietuvių k. žydų pasakų. Išrinktas Lietuvos žydų bendruomenės garbės nariu, 1994 apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 4 laipsnio ordinu. Trečios eilės sūnėnas R. Fridmanas 1999 sukūrė dok. f. „Dėdė Chackelis“.

Inf.: VLE, t.11; Lemchenas Ch. *Lietuvių kalbos įtaka Lietuvos žydų tarmei*; 1970, *Darbai ir polėkiai*, V., 2004; *Papilė širdyse ir likimuose*